

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak potek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrtletje 1 gld. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVI.

V Ljubljani 3. prosenca 1873.

List 1.

Vabilo.

Na sv. treh Kraljev dan, 6. januarja ob šestih zvečer bode imelo Katoliško - politično društvo svoj občni letni shod. Na dnevnem redu bode: 1. sporočilo predsednikovo in tajnikovo kot tudi denarničarjevo; 2. volitev odbora; 3. predlogi in nasveti posameznih ndov. K obilni vdeležbi vabi

Odbor.

Zdihljeji k neomadežani Devici.

Ti, ki si sterla glavo stari kači,
O najčistejša, blažena Devica!
Glej, kak se širi zmota in krivica,
Kak hudobija vero, čednost tlači!

Oj stori konec zmajevi zvijači,
Z ozvezdja vencem zaljšana Kraljica,
Mogočna, sveta Božja porodnica,
Odpravi vse, kar um in serca pači.

Pozná keršanstvo Tvoje Serce milo,
Otrokom Evinim pomagaš rada:
Prikaži se, razkropi divjo silo!

Predobra Mati, ki si naša nada,
Poglej, narašča zlobnikov število:
Otmí Slovence verskega prepada.

Radoslav.

Iz Amerike.

(Pisma naših mladih rojakov. Dalje.)

Drugi dan potem je bila birma. Škof sami so imeli slovesno mašo, pri kateri sva jim pater Buh in jest stregla in pri ti priložnosti sem prvič slišal p. Buha pridigovati. Vsi birmanci so šli med sveto mašo k sv. obhajilu in po maši so jim škof podelili ravno tako zakrament svete birme. Koj drugi teden potem se je začel v novi cerkvi misijon, od ktere ga le toliko opominim, da so se ga ljudje vdeleževali z nenavadno gorečnostjo in sicer povsod v okolici, tako da so jih v eni fari še celo misijonar mogli opominjati, da naj saj toliko domá grejo, da bojo mogli potrebniji reči opraviti. Bom le vidil, kako se bote Vi moji nekdANJI sotarmani sv. misijona vdeleževali, ker pisalo se mi je, da ga bote tudi imeli letos. — Potem je bil misijon v celi oko-

lici, kakor ste že v Danici brali; toraj Vam tega ne bom dalje popisoval. —

Na sv. treh kraljev dan smo imeli pri sv. Jožefu, prav posebno slovesno mašo. Vsi duhovniki bogoslovci, kar nas je tukaj v samostanu, vsi smo bili v št. Jožefu, vsi pri altarju; take slovesne maše v št. Jožefu še niso vidili. — Take slovesnosti ljudstvo neizrečeno razveseljuje in fajmoštri si vsi prizadevajo, da saj enkrat v letu sprosijo g. opata, da jim v njih cerkvi tako mašuje. — Pri ti priložnosti obiskala sva z Vincencem tudi sestro Ebo, ki je v adventu, 14. decembra storila prvo sveto obljubo, kakor bote že vedili. Pri obljubi midva nisva bila zraven; Vincenc zato ne, ker ni vedil, da jo bo ravno takrat naredila; jest bi bil pa sicer skoraj gotovo šel z g. opatom, ker me skoraj vselej, če imajo kje slovesno mašo, vzamejo seboj, takrat pa sem bil bolan, toraj nisem mogel iti. — Kar sem tukaj, sem bil 2krat bolan, pred dvema letoma, in zdaj pretečeni advent spet. Posebno zdaj zadnjikrat so mi pravili, da je bilo že nevarno, čeravno sem sam mislil, da ni hudega, da sem se le prehladil. Tu je bilo pervikrat, da mi je duhoven prinesel našega Gospoda, presladkega Jezusa v bolnišnico. Ker je pa ljubi Jezus v svoji ljubezni tako blizo mene prišel, mislil sem vendar da mu saj nekoliko naproti grem, kakor dolgo mi je še mogoče, toraj sem se toliko spravil po koncu, da sem ga prejel v redovniški obleki, kleče na tleh — sej vendar človek ne more drugače, dokler se le še ganiti zmore! — O moj Jezus, toliko si storil za nas, tako hrepeniš osrečiti, poživiti nas — še v bolnišnicah, na slabi postelji obiščeš nas tako skerbno in ljubeznjivo — in mi nehvaležneži se tako malo ali celo nič ne zmenimo zate! — Res, čudno je, kako more človek biti tako nehvaležen. O če bi Bog nas ne ljubil neizrečeno bolj kot mi Njega, kje bi mi že bili! — Préd tá večer je bil Fr. Bartolmej pri meni in me je kar na enkrat poprašal: Kaj bi pa bilo, ko bi moral umreti? — ali se kaj bojiš umreti? — Predragi, precej pomembljivo vprašanje! — Poprej me še nikdar nobeden ni tako prašal! — Mislim, da jih je malo tudi med Vami, ki bi jih to vprašanje ne pretreslo! — Jest sem že poprej nekoliko pred seboj pogledal, kako bi prav za prav bilo, ko bi se bilo treba res postaviti pred neskončno pravičnega sodnika in dati odgovor od svojega hiševanja — toraj me to ni posebno prestrašilo; a to pa že moram reči, da če bi nas vselej, kadar mislimo kaj napčenega storiti kdo poprašal: Kaj bi pa bilo, ko bi moral umreti, ali se kaj bojiš umreti — gotovo bi storili veliko manj grehov, kot tako, ki pozabimo na reči — na poslednje reči, ki so nam sicer neznane, katerim pa vendar ne bomo ušli. — Moja bolezen sicer, kakor zdaj vem, ni bila ravno tako nevarna — o Božiču bil sem že spet

na nogah — a vendar kje pa je tisti, ki je le za en dan, le za eno urico svojega življenja si svest?! — Če pa tacega ni, če smo toraj vsi vedno v smertni nevarnosti, poli tudi, mislim, nam ne more škodovati, večkrat misliti na smert, večkrat poprašati sami sebe: Kaj bi pa bilo, ko bi moral umreti? — ali se kaj bojiš umreti? da nas smert ne prehití in ne najde nepriljubljenih; kajti, to bi bila gotovo naj večí nesreča. — Toliko tedaj o moji bolezní. — Zdaj sem pa, hvala Bogu! spet popolnoma zdrav, mislim da bolj zdrav, kot una dva, čeravno se dozda še nobeden ne more pritožiti, da bi ne mogel več živeti. —

Tudi drugi so vsi zdravi. Pevčev Miha je zadnjo jesen par volov v kloster prodal, da se mu ni bilo treba čez zimo ukvarjati z njimi; pred tremi tedni je bil pa že spet tukaj in je pravil, da gre že druge kupovat. Zdaj jih bo lahko dobro rabil, ker ravno letos delajo novo železnico memo nas proti severu, ki ima iti tudi skozi Mihov svet. Naš kloster je dobil novo postajo, za odškodovanje, ker ima iti železnica precej daleč skozi klostersko posestvo. — Tu se spet nam odpira pot naprej v divje amerikanske planjave — tudi te ima polblaziti sveti križ. — Pojte in učite vse narode! — Šli bomo, kamor nas Bog popelje! Jaka je že čis' o spodrasel. Zmiraj je še v klostru — s par konji jo vozari, kakor malokdo pri Vas. Sé vé da niso njegovi — a to ni nič novega, koliko jih pa je med temi, ki jo bojo brali ali slisali to pismo, ki bi imeli par konj v posestvu? Le to sem hotel omeniti, da se je že zelo poamerikanil, da je že tukaj kot doma, in naj še pristavim, da mora v klostru že nekaj veljati, predno mu izročé vožnjo s konji. — Jaka pa jo gre dan za dnem, zdaj v St. Klavdij, zdaj v St. Jožef, zdaj na žago, zdaj v mlin, zdaj v gozd, zdaj na travnik, na polje itd. — Pa to še vse ni nič posebnega. Kar me posebno veseli, je to, da ga večkrat vidim v cerkvi, pri sv. maši, predno gre na delo; da ga večkrat vidim tudi pri sv. obhajilu. To dragi fantje, to je kaj vredno, to. Res, da bi še večkrat lahko šel, a če pomislim, kako fantje njegove starosti navadno domá delajo, in kako bi bil tudi on hotel delati, če bi tam ostal, če to pomislim, sem že vesel, da je tukaj. — Naj pri ti priložnosti še omenim, da s tem Jaka nič ne hvalim, da on ne stori nič več kot drugi delavci, ki v adventu in o postu in skoraj ob vsakem večem prazniku pristopijo k sv. obhajilu.

Dragi prijatli, jest Vam rečem, če je bilo kdaj moliti, je to zdaj v naših časih posebno potreba. Poglejte v Rim; sv. Oče so vjeti v svoji lastni hiši od roparjev, ki se niso bali polastiti se Bogu posvečenega sveta, papeževih dežel; pogledjte na Nemško: s hušji jezo, kot pred proti Francozu, obnili so se zdaj sovražniki proti sv. cerkvi; in še celo pri Vas — ali res vse tako posebno dobro stoji s sveto vero? O kolikrat sem že slišal. — Pač slabi časi, hudi časi za našo sv. Cerkev! Molimo vendar kakor so nekda molili prvi kristjanje, naj Bog pošlje svojega angelja, da reši sv. Očeta, kakor je nekda njegovega sprednika sv. Petra izpeljal iz ječe kamor ga je Herodež zaperl! — Mene tukaj posebno veseli v nedeljah in praznikih, kjer imamo splošno obhajilo. Zjutraj ob 6 je tiha maša; mala cerkva je navadno skoraj polna. Po mašnikovem obhajilu se začne vse premikati in počasi motati pred altar. Ko vsi vkup glasno odmolijo „konfiteor“, pristopijo najpred klosterski bogoslovci, potem „bratje“ ki so v klostru obljubo storili, pa so kmečkega stanú in kmetijo in druge dela oskerbujejo, potem pridejo študentje, ki sicer vsak mesec vsi morajo iti k spovedi in obhajilu, veliko jih pa gre vsake 14 dni in še celo vsako nedeljo; za tistim pridejo delavci in potlej zunanji.

Tako je vsako nedeljo in vsak praznik. Posebno

veliko ljudi pride o Božiču: k polnočni maši. Maše o polnoči so tukaj povsod prepovedane zavoľo drugovercev. V klostrih pa, ker tih ni, jih lahko opravljamo, in pri teh je bilo še vselej posebno veliko ljudi. —

Kar se mene tiče, sem zdaj že drugo leto prefekt ali oglednik pri študentih. Kaj je to prav za prav, bote Vi komaj umeli, ker je pri Vas študentovsko življenje vse drugačno, kot tukaj. Pri vas pridejo študentje vsi vkup le v šoli, sicer pa stanujejo vsak posebej v svojem „kvartirji“. — Pri nas so pa vedno noč in dan skoz celo leto skupaj. Mesca septembra se šola začne, toraj pridejo takrat v „koleč“ (vstav) in večidel vsi ostanejo v koleču do velikih počitnic. Nekteri grejo o Božiču in o veliki noči domú, več jih pa ostane, ker imajo predaleč. Zdaj jih je tukaj okoli 70, pa jih je nekaj že šlo proč, ker je tukaj navadno, da nekteri po letu delajo, po zimi pa za denar, ki so si ga prislužili grejo v kakšen koleč, da se kaj naučijo in poli toliko ložer in boljši delo dobijo. Vsi študentje toraj vkup v koleču stanujejo; po drugih hišah bi ne mogli dobiti „kvartirja“, ker jih daleč okoli ni. In sicer stanujejo v koleču sploh vsi v eni ali v dveh sobah, kjer imajo pripravne „pulte“ (slonjake), da se lahko učijo in pišejo. Ravno tako jedó vsi v eni jedilnici in spijó vsi v eni spalnici in sicer prav na verhu „pod streho“, ki je pa vse lepo opravljena ko velika sobana. Ker bi taki mladi in spočiti študentje, ki so navadno kakor so časi meni ljudje pravili, še malo bolj poredni kot navadni ljudje, ker bi tedaj taki študentje gotovo celi koleč narobe obrnili, ko bi bili sami svoji gospodje, zato imajo navadno dva oglednika, in takih eden sem jest. France Ti boš že še vedil, kako živi so študentje, sej si jih časi iz Ljubljane vozil; kakšen šum in vriš smo vender časi imeli, čeravno nas je bilo komaj kakih 10 na vozu. Misli si toraj namesto 10 kakih 70 do 80 takih verduhov — in poli boš že nekoliko vedil, kaj se to pravi, noč in dan pri njih biti, kaj se to pravi, prefekt biti. Pa jih imamo tudi precej terdo. Letos se sploh prav dobro obnašajo in morebiti že celi mesec časi ni bil nobeden kaznovan. Imam jih prav rad, in tudi študentje me ne sovražijo kaj preveč, kakor so nekatere mojih sprednikov, ki so morali iti. — Časi v prostih urah se jih vstopi cela truma okoli mene, pa jo možujemo, kakor pravi modrijani, in mlajši se me časi kar oklenejo, in takrat se mi ravno tako zdi, kakor da bi bil oče v sredi velike družine — O pač ni stanú brez truda, pa ima tudi vsak stan svoje veselje. Naj Vam še povém, kaj je že letos eden mislil od naših študentov. Bil je prav posebno priden, a ni se mogel privaditi življenja v koleču, vedno je bolehal in toraj pred kakimi 5 tedni šel domú. Enkrat je pisal domú tako le: Naj bolj čudno se mi zdi zjutraj, ko študentje vstajajo. Vse je mirno v spavnici — na enkrat prefekt pozvoni — in lej! na enkrat se vse giblje, tu se vzdigne ena glava, tu spet ena; tu se eden splazi spod odeje, tu spet eden tako da mislim, da enkrat na sodnji dan, ko bo angelska trobenta zapela, bo pri neki meri ravno tako kakor tukaj v koleču, kadar študentje vstajajo! — Lejte vsak dan imam priložnost, viditi podobo vesoljnega vstajenja na sodnji dan — ali ni to nekaj posebnega — Koj ko vstanejo, grejo v umivališče in v poli ure so vsi napravljeni. Koj potem je jutranja molitev, poli gremo k sv. maši in po maši k zajutreku itd., kakor ste obširno brali v Danici. — Omeniti Vam moram še zadnji dan leta. Spominjate se še, kako je bil ta dan za nas navadno dan veselja. Šole sem bil za enkrat prost, doma sem bil spet, in če je bilo mogoče, obiskal sem še tisti večer, kakor se menda še spominjate celi „regiment“ prijatlov in znancev! To je bilo pozdravljanje in pripovedovanje in smeja „na kupe“

itd. Tako si lahko mislite, da so tudi naši študentje veseli tega dne, ker jih veliko že celo leto ni bilo doma pri starših in drugila svojcih, in res, naj Vam povem, že zdaj nekteri štejejo dni, koliko jih je še do konca leta. Zadnji dan tedaj je, se ve da, naj pred slovesna maša za zahvalo za vse dobrote, ktere so pretečeno leto prejeli od nebeškega Očeta. Poli pa navadno napravijo veselico, ki se imenuje „eksepišen“ ali končanje. Tu se potlej verstijo igre, muzika (študentje imajo svojo bando), petje, govori itd. do okoli dveh popoldne. Na zadnje g. opat sami slovesno razdelijo premije in potlej študentje in vsi drugi grejo h kosilu. Ta dan iz cele okolice pride toliko ljudi na to veselico, da okoli in okoli kloštra stoji vse polno vozov in kočij, kakor bi bil semenj. Za to veselico je nalaš napravljen velik šotor (s časom, mislim, bo ta šotor postal velika dvorana, zdaj smo še preveč ubožni), in navadno je vse polno ljudstva. Kmalu po dokončani slovesnosti, ko so ljudje malo okrepčani, pa derdra voz za vozom, kočija za kočijo v gozd in skoz gore vsak na svoj dom in ob eni uri — je vse prazno v koleču, kakor bi bilo vse izmerlo! — in človek spet posebno čuti minljivost posvetnih veselic, čeravno so poštene — kaj še le — ko bi ne bile poštene! — (Konec nasl.)

Gluhonemka ozdravljena.

Med tem ko je v praznik sv. Rožnega venca toliko tisuč in tisuč pobožnih romarjev opravljalo svojo pobožnost v sveti jami v Lourdes-u na Francoskem, se je zgodilo tudi mnogo velikih in očitnih čudežev. Med drugimi je tudi gluhonema deklica precej spregovorila in dobila sluh. „Novojorški Herald“ je poslal z romarji lastnega sporočevalca iz Pariza v Lourdes, da bi poslal natančno sporočilo ondotnih dogodkov. Ta sporočevalec je luteran in je bil priča tega čudeža, ktereга takole pripoveduje:

Ko sem se gnjetel med množico, sem z lastnimi očmi vidil eno naj bolj čudnih dogodb, ki sem bil kdaj primoran jih razglasiti. Bila je ravno sv. maša in nosili so bolne osebe k tonvu (bajarju), v ktereга teče studenec iz svete jame. Dve deklici v domači obleki ste silili naprej, da bi prišli blizo vode. Ena se je vidila popolnoma brezumna in je visela na roci druge, ktera si je prizadevala napraviti prostor za svojo terpečo tovaršico. Neki gospod, ki je zraven mene stal in se mu je zdelo, da bi radi k tonvu prišli, nagovori deklico in jo vpraša, kakošno bolezen ima njena sestra ali prijateljica. „Gluhonema je“, je odgovorila deklica, „in prišli sve dolgo pot iz Blois-a vidit, če jo naša ljuba Gospa iz Lourdes-a ozdravi, ker je sirota“. Gospoda so ganile besede priproste deklice in jima pomaga k tonvu. Jaz sem bil nekoliko oddaljen od tonva odrinili so me od deklice in toraj nisem mogel viditi pomakanja gluhone-me. Komaj deset minut po tem pogovoru se zasliši veselo klicanje in precej potem glas: „Vive Notre Dame de Lourdes!“ „Živela naša ljuba Gospa iz Lourdes-a!“ Ta veseli klic se je razširjal od ust do ust, od ušesa do ušesa in bližnje gore so odmevale. Prizadeval sem si na vso moč, da bi prišel k tonvu, prišel sem tudi k deklici iz Blois-a, ktera je stala pred menoj blede ko smert, toda gluhoneme ni bilo pri nji. „Kje je tvoja prijateljica?“ sem jo vprašal. „V jamo so jo peljali k škofu“, je odgovorila. „Zakaj?“ „Ozdravljena je“. „Ozdravljena!“ Nek prelat je prišel k nam in je vprašal deklico: „Povej mi, draga moja, kaj si vidila?“ „Misliljivi gospod“, je odgovorila uboga deklica, ki je komaj svoje ginjenje premagovala, „včeraj sve prišli iz Blois-a prosit našo ljubo Gospo iz Lourdes-a, naj bi ozdravila mojo prijateljico, in ko sve prišli k tonvu, sem

ji pomagala pomočiti glavo v vodo, kolikor je bilo moč, in sem ji tudi dala polno kupico vode piti. Zdelo se je berž, da sliši in neki dober gospod, ki je zapazil njeno zbežnost zavoljo nenavadnega vriša, je precej spoznal, da je mogla spreslišati, prijel jo je tedaj za roko ter ji je rekel, naj ponavlja za njim besede, ktere ji bo izgovarjal. Narekoval ji je: „Živela naša ljuba Gospa iz Lourdes-a!“ Ta klic je ponavljala vsa pričujoča množica in moja prijateljica se je močno ustrašila; zato jo je tisti gospod nesel v naročji k ograji jame, ktero so duhovni odperli in jo notri spustili, kjer je še zdaj.“

To sporočilo se je razširilo po vsem tergu. Ljudje so vreli od vsih strani skuaj, da bi vidili deklici, in vsi so klicali: „Živela naša ljuba Gospa iz Lourdes-a!“ Drugi so klečali v pobožnem premišljevanji. Jaz sem se prignjetel k ograji in sem vidil ostrašeno deklico obdano od duhovnov in škofov. Nekdo izmed njih je rekel, da ne razume pomena narekovanih besedi, izrekovati jih pa vender zná. To je naravni nasledek gluhot. Ako bi mislili, da je znala govoriti, bi bila to velika zmota, ker nikoli ni slišala človeškega glasu, ga ravno tako ni mogla razumeti, kakor novorojeno dete ne. Vendar se je pa čudež ozdravljenja gluhone-me zgodil. Govorjenje se nauči le po navadi. Kar nisem vidil, nočem pripovedovati. Še drugi čudeži so se godili ta dan pri tonvu in priče so mi jih pravile, pa jih ne omenjam. Morem pa le terdit in pričati, da je ta prigodba tako resnična, kakor res sem jo jaz zapisal in jo bravci ravno zdaj berejo. Globoko sem bil ginjen in s spoštovanjem, celo takorekoč s strahom sem gledal tje gori k skalam Masabilskim.“*)

Toliko sporočevalec „Novijorškega Herald-a.“ Na tisuče jih je bralo; koliko jih je neki verjelo? Današnji imajo ljudje oči in ne vidijo, imajo ušesa in ne slišijo, in bi tudi ne verjeli, celo ko bi mrtvi vstajali in pridigovali. Vendar Gospod bo obudil z razločno besedo človeški rod, ki je v posvetnost (materijalizem) in spačenost zabredel. Nesreča in revšina nas obdaja od vsih strani, pa še niste zreli, da bi ljudi prepričali, da je le v spreobrnjenji k Cerkvi sreča in rešenje.

(„Volksztg.“ v Baltimoru.)

Ozir po Kranjskem.

Farni pomočniki ali patroni Ljubljanske škofije.

Morebiti bo marsiktereга izmed bravcev „Zg. Danice“ mikalo brati in vediti, do katerih Svetnikov ali Svetnic Božjih so naši pobožni spredniki imeli posebno zupanje, si zbrali jih pomočnike svojih duhovnij. in pozidali njim v čast duhovnijske ali farne cerkve. Pred drugimi naj stoje, ktere so postavljene Bogu samemu na čast.

Presveti Trojici je posvečenih 6 farnih cerkev in sicer: V Kamni gorici, pri sv. Trojici (pri Teržicu), v Ajdovici, v Preloki, pri sv. Trojici nad Cirknico, in v Razdertem.

*) Premožen Francoz je ponudil 10.000 frankov tistemu, kteri bi dokazal, da po katoliškem prepričanju na prošnjo naše ljube Gospo v jami v Lourdes-u (ne daleč od Tardes-a na Pirenejah) storjeni čudeži, so le goljufija, sleparija ali bolniška domišljija, ali da so samo naravne prikazni za čudeže imeti. Akoravno so francoski zasramovavci vere že tisuč in tisučkrat ošabno terdili enake reči in akoravno bi jim ta denar brez dvoma vreden bil; se vender do zdaj še ni nobeden našel, kteri bi to dokazal, zakaj terditi ali pa dokazati je drugo. — V drugi skem pismu, ki je nedavno pisano na Francoskem, smo brali: Te dni je bila usmiljena sestra tukaj v Gradu (v Normandiji), ktera je ravno iz Lourdes-a šla in je pred 14 dnevi z lastnimi očmi vidila dva čudeža, med tema ozdravljenje nekega slepega dečka.

Opomba Baltimorske „Volksztge.“

Štirinajst farnih cerkev postavljenih tudi sv. Križu in sicer: v Križah pri Teržiču, na Dobravi (povzdignjenje), na Koprivniku (najdenje), v Rovtah nad Jesenicami, v Svibnem (povzdignjenje), na Trebelnem, v Sv. Križu poleg Turna, v Križevem poleg Kostanjevice, v Boštanju, v Brusnicah, na Vinici, v Dobropoljah (križani Odrečenik), v Rakitni (najdenje), in v Bevkah (povzdignjenje). *) —

Dve farni cerkvi ste posvečeni sv. Duhu, namreč: v Ratečah nad Kranjsko goro, in pri sv. Duhu nad Kerskim —

Sledi naj zdaj dalje zaporedoma, in sicer po številu, koliko svetišč je temu ali unemu pomočniku v čast postavljenih in posvečenih.

Slovenskemu narodu služi v posebno odliko, da Marijo, preblazeno Mater Božjo, resnično z veliko vnemo časti in po Nji kakor usmiljeni Materi od Boga milost in dobrot prosi. To vidimo zlasti v Šmarničnem mesecu, na Nji posvečenih Božjih potih, pri shodih o Marijnih praznikih i. t. d.

Število Nji v čišenje postavljenih farnih cerkev na Kranjskem pa nam glasno govori in spričuje, da tudi spredniki naši so delali res z dušo in s telesom za Njeno preslavljanje, in da so zaslužili biti imenovani pravi Marijni otroci, — še več, vredni bi bili častnega naslova: Marijnega čišenja narod. —

Mala deželica naša šteje med 309 farnimi in duhovniškimi cerkvami 57 Mariji na čast posvečenih. Počez je malo da ne vsaka peta farna cerkev v Njeno čišenje postavljena. Naj več jih je pozidanih Njeni največji slavi, vnebovzetju Njenemu. Nič manj kot 24 farnih cerkva Marijnega vnebo-vzetja ima na Kranjskem; nobenemu drugemu Svetniku jih ne vidimo toliko postavljenih. Marijo v nebo vzeto imajo kot duhovniško pomočnico: na Dobravi in v Polju poleg Ljubljane; na Zalem logu, v Cerkljah na Gorenškem, v Kranjski gori, v Terbojah, v Lescah, na Berdu, v zgornjem Tuhinju, v Mekinah, v Čemšeniku, na Kopanji, v Dolah (Maria Thal), v Javorju poleg Litije, v Trebnjem, v Dolini pri Čatežu, v Stopičah v Čermošnjicah, pri Stari cerkvi na Kočevskem, v Fari pri Kostelu, v spodnji Idriji, v Slavini, v Vremah in v Knežaku.

Zatim jih je največ posvečenih Marijnemu rojstvu, njih 9, in sicer: Na Homcu poleg Mengša, na sv. Gori nad Vačami, v Šmariji, v Polšnjiku, na Primskovem pri Litiji, v velikih Laščah, na Robu, v Polhovem gradu in v Čirknici. —

Marijo brez madeža izvirnega greha spočeto častijo kot patrono v naslednjih 5 farah: v Kokri, v Zagradcu, na Studencu poleg Rake, v Turjaku in v Grahovem.

Marija angeljskega čišenja je tudi patrona 5 fará, in sicer: pri č. oo. Frančiškanih v Ljubljani, v Teržiču, v Velesovem, v Kamniku in v Hlinah.

Marijo sedem žalosti imajo kot farno pomočnico v 4 farah, namreč: Na Breznici, v Zatičini, v Leskovcu poleg Kerškega, in na Zdihovem.

Mariji dobrega sveta ste postavljeni 2 farni cerkvi: v Ljubnem in v Podgradu; — Mater Božjo brez posebnega naslova tudi častijo kot svojo patrono v 2 farah, in sicer: v Radovici in v nemški Loki.

Po 1 farna cerkev je posvečena: Mariji Kraljici sv. Roženkranca v Logatcu; — Marijnemu obiskanju v Dragi (Suhen); — Marijnemu presvetemu Imenu na sv. Planini; — Mariji Karmel-

ski v Češnjah; — Marijnemu Očiščevanju v Vrabčih, — in Mariji Snežnici na Gori poleg Sodažice. — Konec nasledva.

Ogled po Slovenskem in dopisi. Za novo leto.

Že Rimljan je klical: „A Jove principium!“ ter je zahteval:

Z Bogom naj se začne delo,
Da bo dober ték imelo!

Koliko več kristjan, katoličan, ki pozna, časti in moli le edino pravega Boga! Z Bogom, ki je vse v vsem, bodi začetek, nadaljevanje in konec vsacega dela. „Tecum principium et finis.“

To pa naj velja posebno tudi za dela keršanskih vlad in za vso politiko po zborih, društvih in po časnikih. To se nikoli ne more dosti povdarjati današnje dni, ko je za „jelševo inteligencijo „moda“: svoje vere sramovati se in jo tajiti.

Premišljeva je sedanje slovenske političke stranke, sem se spomnil zanimive dogodbe iz življenja našega ljubega Janeza Klančnika, ki je veliko veliko sveta prehodil, pred nekaterimi mesci pa v svoji domačiji na Dovjem svoje časno življenje sklenil.

Janez Klančnik je obhodil vso zamursko deželo ob Nilu blizu do ravnika. Ne mara je bil prišel še bližej ravnika (ekvatorja) kakor ranjki Knoblehar, razumel je zamurske jezike in doživel mnogoterih čudnih dogodov; le škoda, da so večji del z njim šle v grob, ker sam je blezo malo popisal, drugi še manj.

Pravil mi je, da je bil nekaj časa pri enem zamurskih poglavarjev, ne vém če pri Nilu, ali blezo nekoliko v stran. Ta vladar je bil mož bistrega uma in previdil je, da v „brezverstvu“ njegov narod nikoli ne pride do olike. Bil bi pa prav rad imel čeden, olikan, prebrisan narod, dobro obdelovano deželo, zale hiše, sploh srečno deželo in zveste podložnike. Začne se toraj pogajati s Klančnikom, kateri mu obljubi, da mu bo sozidal lep kraljevi dvor in marsikaj drugega, narod učil in kdo vé kaj vse storil za njegovo povzdigo. Vladar nasproti mu obeta to in uno, in nad vse drugo dopusti, da sme Janez njegove ljudi vero učiti in spreobračati, kajti to je podlaga vsega drugega obdelovanja. Vesel in zadovoljen je poglavar z vsim; le samo v eno se ni hotel podati, v to namreč, da bi tudi sam sprejel resnico in postal dober vernik. Ostati hoče to, kar je: živeti po svoji zamurski svobodi in razpreženosti; vseč mu je sad keršanske olike, toda nekoliko premagovanja, kakoršnega zahteva vsaka dobra reč, to mu je že odveč. Kakošne je mislil postave dajati, tega najberže nista obravnavala; da pa iz vsega tega nič ni bilo, priča to, ker Janez Klančnik ni bil tam ostal.

Ne mara so marsikteri možje in veljaki slovenskih strank več ali manj podobni unemu černo-olikanemu poglavarju v deželi Kamovcev, kaj? Zgodovina uči, da le na keršanski podlagi se narod dá v resnici olikati, in kateri ga hočejo olikovati, oprostavati, morajo biti sami v veri olikani in tako prosti, da bodo zamogli tudi drugi zraven njih duhovno-olikani, dušno prosti, čedni ljudje biti. Da pa je v tem veliko pomanjkanja, kažejo naše razne stranke.

Ne oziraje se na posameznosti v programih je samo po sebi očitno, da vsak pravi katoličan, bodi si duhoven ali neduhoven, in kakoršnega koli stanu, mora stati in delati vse skozi na katoliški podlagi, in če se kako stablo v postavodajavstvu ne strinja s cerkvenimi načeli, si mora vsak po svoji zmožnosti za to prizadevati, da se ta ne manj deržavi kakor Cerkev

*) Ako se k tem cerkvam prišteje tudi ona v Ljubljanski bolnišnici, ki je tudi posvečena sv. Križu in ima lastnega g. duhovnika, je tedaj še ena več. Pisavec.

potrebna edinost doseže med obéma, doseže pa s tim, da se tudi Cerкви dá, kar je Cerkvinega.

Slovenski narod je „kompaktno“ katolišk, popolnoma vdan svoji sveti Cerкви; vodniki strančarji, buditelji njegovi, učeniki, časnikarji itd. bili bi popolnoma v „anomaliji“, naravnost nasproti z narodom, ako bi hotli na drugi podlagi olikovati ga, kakor na verski, na katoliški podlagi. Janez Klančnik in vsi misijonarji z njim si tudi zamurcev ne upajo iz teme povzdigniti na kaki „brezverski“ podlagi; med nami pa se dvigajo na pete katoliški (???) inteligentaši, ki neznansko veliko govoré in pišejo o oliki, vendar pa v svojih programih, vabilih in razglasih ne z besedico ne omenijo keršanske podlage, na katero je potreba staviti vse poslopje nauka, obdelovanja in izobrazovanja, ako ima res kaj téka imeti; temuž ker je že „moda“ táka (ne slovenska, ampak tujska), da „konfesijonsloznost“ visok klobuk in žametove rokavice nosi, zato se tudi oni klanjajo tej maliknji, hočejo olikovanje naroda predstaviti z verske na brezversko podlago in tako v nič devati, kar je katoličanstvo skoz veliko stoletij doseglo s težkim trdom. Padlo je Jutrovo, padel je Jug nazaj v divjačnost, padla že je v napoldivjačnost Italija v malo letih; dviga pa se Amerika v vedno lepšem cvetu, kakor se od dne do dne razširja po nji sv. vera od severa do juga, od vzhoda do zahoda ter ima katoliška Cerkev, če ne še dostojnih pravic, pa vendar pošteno svobodo. Le na podlagi sv. vere je prava olika, je resnična sreča za narode, za vlade in dinastije. Toraj v novem letu in vselej:

Vse za vero, dom, cesarja!

Iz Ljubljane. Razne novice. G. J. Zima, učitelj II mestne šole, je imenovan za šolskega nadzornika kamniškega okraja — na mesto odstopivšega gosp. M. Močnika. G. Zima je vrednik konfesijonslozne „Schulzeitunge.“ „Narod“ piše, da ta list, ki je že v prvi številki roge pokazal, bode menda podporo dobival iz tistega „Schulpenniga“, za katerega posebno okrajni glavarji po deželi koledvajo. Tako, ako se to potrdi, bi se od katoliških Slovencev izžuljevani denar obračal v škodo njih lastne vere! — O tej priliki naj omenimo slovenskega društva „Narodna Sola“, s katerim bi bili popolnoma zadovoljni, ako bi bilo v svojem oklicu povdarilo tudi cerkveno in versko stran, to je, svoj katoliški značaj, kar je in mora biti vsakemu pravemu katoličanu prva skerb. Osnovni in začasni odbor tega društva so gg.: Dr. Razlag, predsednik, M. Močnik, A. Praprotnik, Fel. Stegnar, Iv. Tomšič, dr. Vošnjak. —

„Slovenski Narod“ v Ljubljani izhaja od novega leta 1873 kakor dnevnik in velja za četrt leta v Ljubljani 3 gl. 30 kr., po pošti pa 4 gl. Od dnevnika za slovenski katoliški narod imamo pravico zahtevati, resno tirjati, da je narodu pravičen, ravnosrčen prijatelj in pomočnik na vse strani, tudi kar se tiče njegove naj večí svetinje: sv. vere ter katoliške Cerkve. Kteri časnik moško to nalogo spolnuje, samo tisti je pravi zastopnik naroda in njegovih potreb. Serčno želimo, da bi „Narod“ ko dnevnik to pot nastopil.

Č. g. Jan. Bile, naš verli pisatelj, kakor slišimo, se zaradi bolehnosti podá začasno v pokoj v Bistrico. Bog mu potrdi zdravje in ohrani deželi gorečega duhovna!

Češko tudi za Slovence. „Kazatelé slovanští“, zbirka dobrih slovanskih pridig, ki jo pod vodstvom Višehradskega prošta Vael. Štulca na svitlo daje duhoven č. g. Antonin Mužik v Pragi, so po enoletnem prestanu zopet jeli izhajati. Ravno je prišel na svitlo 1. sošitek tretjega zvezka, kteri obsega pridige za nedelje in praznike od novega leta privzemno do 5. nedelje po sv. 3. Kraljih. Med temi je tudi nekaj slovenskih v češko

pretolmačenih. Predplača na celi zvezek z 12 sošitki znese 4 gl. a. v. in se pošilja v Prago (kněhtiskárna Cyrillo-Methodějská, Růžové ulice, č. 971 št., 5 nov.) V vsakem sošitku so na 3—4 polah čisto izdelane pridige, na 1—2 polah pa govorske osnove (od slavnega škofa M. Slomšeka in drugih). Za post ima pripravljene nedeljske pridige od škofa Slomšeka in versto času primernih apologetičskih pridig „o Cerкви“ od Havlika, bivšega kardinala nadškofa zágrebskega. — Našega Slomšeka kaj posebno čislajo bratje Čehi; že predlanskim so na svitlo dali „Sedmero žalosti M. D.“, preteklo leto pa je njegovo življenje prinašal „Časopis katol. duhovenstva“, in v ilustrovanem „Světózoru“ je Slomšekovo življenje ob kratkem z dobro zadeto negovo podobo. — V taki živi vzajemnosti upamo, da si bodo mnogi Slovenci naročili „Kazatele slovanske in sadú iz njih zajemali. —

„Čech“. Kdor želi v češkem jeziku dober, pošteno-katolišk dnevnik prebirati, naj si naroči Čech-a iz Prage (v Panske ulici č. 14—II. 3 gl. 75 kr. na četrt leta). Kteri Slovenci so zmožni, naj začnó namesto tujih raji prebirati dobre in katoliške domače, to je, slovanske dnevnike, iz katerih bojo tudi v drugem oziru na koristi.

„Ciril in Metodova tiskarna“ je nova naprava v Pragi, ki je vredno, da jo tukaj omenimo. Oskerbljena je z naj novejšimi in naj ličnšimi čerkami, izvrstnimi mašinami itd. in priporočuje se vsemu, zlasti tudi duhovskemu občinstvu za delo. (Ruž. ul. č. 971.)

Iz Tersta. 19. grudna 1872. A. Hr. — Pred tremi ali štirimi mesci je neki železniški čuvaj ustrelil svojega tovarša. Časniki so sporočili, da sta si bila že dolgo silo sovražna. Ustreljeni je bil Stajerec, morivec pa Lah. Ker sta menda oba streljala, se je dozdevalo, da si je Lah v sili življenje branil, in zanj ni bilo posebnih nasledkov. Po moževi smerti je vdova morivcu ravno tako pretila, kakor ustreljeni, pa zastonj. Preprič je bil zavolj denarja, ki sta ga čuvaja vojaškemu duhovnu r. g. Jožefu Zamejcu 8. grudna 1870 vzela, in potem gospoda v morje vergla. Ker Lah ni hotel dati vdovi unega denarja, za česar voljo je bil tudi njenega moža ustrelil, je razserjena žena gosposki naznanila, da sta ta Lah in njen mož ubozega duhovna umorila, in gosposka je Laha predvčeranjim z vdovo vred zaperla. — To Vam sporočujem iz zanesljivega vira.

Iz Goriškega, 28. dec. Kakor je znano, izhajajo v Gorici trije slovenski listi: „Soča“, „Glas“ in „Gospodarski list“. Soča je glasilo političnega društva liberalne barve, Glas pa je bil namenjen postati „glas“ katoliško-političnega društva, katero društvo pa se ni porodilo. Kaj zastopa Gospodarski list, pravi njegovo ime. Ako se o strankah govori, imenujete se slovenska liberalna in slovenska konservativna, k kateri spadajo zares skoraj vsi slovenski duhovni v Gorici in po deželi, akoravno tudi pri liberalni nekteri skoraj zvonec nosijo.

Za časa, ko je „Glas“ zagledal beli dan, stale ste si stranki oistreje nasproti, kakor kedaj poprej. Govorilo se je pa tudi, da se močno na to dela, naj bi se stranki združile in tako postale z združenimi močmi močna bramba nasproti poitalijančevalstvu in v novejših časih nasproti ponemčevalstvu.

Takrat se ni doseglo nikakoršno porazumljenje, velikoveč sta pikala in provocirala oba slovenska lista drug drugega in mesto porazumljenja širilo se je med njima brezno bolj in bolj. Kakor v družih krajih, tako tudi v Gorici v novejših časih začenja nadvladati konservativna stranka, in v narodni čitalnici je sijajno zmaga pri zadnji volitvi.

30. t. m. ima politično društvo „Soča“ svoj občni zbor in na dnevnem redu bo med drugimi točkami tudi

volitev novega odbora. V sled tega začel je nekak pomirljiv veter pihati ter obeta lepo politično vreme za prihodnost, ako ni to tihota pred viharjem. Kandidirajo se za nove odbornike naslednji gospodje: Dr. Tonkli predsednik; odborniki: Faganelj, dr. Žigon, dr. Lavrič, Dolenc, Maraš, prof. Povše, Mašera, Stres, Jeglič. Po večini kaže odbor svojo konservativno stran, in upati je, da se pod vodstvom takega odbora stranki združite.

Gledé sostavljanja odbora prederznil bi se zastran osebe sicer vsega spoštovanja vrednega dr. Lavriča kaj malega omeniti. Vsi Slovenci na Goriškem so katoličanje in v današnjih dneh je treba na to gledati, da so zastopniki kakega društva odlični moške gledé narodnosti, pa še bolj gledé verskega prepričanja. Zmed slovenskih katoličanov, bivajočih na Goriškem, je pa brez vsake dvombe toliko sposobnih mož, da ni nikakoršna sila, da bo nekatoličan zastopal katoliške družnike. Da je gospod dr. Lavrič veliko storil za narodnost na Goriškem, to priznava vsak pošteno misleč domoljub; da pa nima tistega neomenjenega zaupanja pri vsej svoji delavnosti za narodno izobraženje, katero je neogibno potrebno, da se namen doseže, mora tudi vsakdo priznati, kriv pa je temu le njegov prestop k drugoverstvi. —

Ako gospod doktor v resnici želi delati za blagor slovenskega katoliškega naroda, naj bi spoznal svojo zmoto, kar bi njegovo spoštovanje močno povzdignilo in vterdilo, in naj bi postal katolišk zastopnik katoliškega naroda. „Errare humanum“, pravi pregovor; „sed in errore preserverare“ na to ima prav hud in znan odgovor. Kako delo želi dovesti novi odbor? Združiti misli obe stranki v eno, ravno tako „Soča“ in „Glas“ v en večji časopis, kateremu bo kot doklada priložen „Gospodarski list“.

Misel je dobra, namen lep, Bog daj k temu tudi svoj blagoslov! Vresničenje vsega tega pa je moje voščilo za novo leto vsem goriškim Slovencem.

Goriško. Soča, kakor „Gl.“ piše, je pri fari prederla bregove, se razlila po rodovitni planjavi, nad 100 njiv zemlje poplajnila in poškodovala in do 100.000 gld. škode naredila. Nesreča je zadela bolj ubožno ljudstvo.

Od virov Sotle. — Priložim Vam list mladega duhovna iz karmelitskega reda iz Gjura na Ogorskem, po katerem se da nekoliko pogledati karmeliško življenje, od kterege so v novejših časih razločno pisarili iz Krakovega in Linca. Vidi se sploh, da tudi v klosterskih zidovih še tako ožstrega reda ne pozabijo svojega naroda in se učenost zraven bogoljubnosti njeguje (goji) in čišla, akoravno spoštujejo vsako narodnost po besedah: „učite vse narode“. Se vé, da pred vsem se za to skerbi, kar je edino potrebno. Karmeliti na Avstro-Ogorskem imajo tri kloštre: v Gradcu, Lincu in Gjuru.

(Nekoliko iz omenjenega pisma.)

Iz novicijata sem Vam Gospod malokdaj pisal. Mi ne pišemo radi, to je, ne pišemo za vsako malo reč, posebno pa iz novicijata ne. Zdaj pa mi le pišite, kadar koli, ako tudi vsaki teden dvakrat; posebno ko mi tudi drugi nihče ne piše; časi pa bi vendar rad vedil, kako na Slovenskem živite. (Dalje pripoveduje, da je slovenšino precej pozabil, in prosil strica, da bi mu poslali kaj slovenskega.) Naučil sem se več jezikov tu v Javrinu (Raab, Győr), kakor italijanski; magyarski že tudi znam in dobro! kajti Madjari drugega jezika nočejo, kakor svojega, katerega pa zato bolj ljubijo. Vender so tu in tam cele vasi Hervatov, kateri posebno staro hervaški govorijo, in se zlo veselijo, ako pri nas z menoj ali z enim drugim mladim gospodom (ki je iz Hervaškega, Tubič iz Požega) morejo govoriti. Pridejo pa k nam tudi časi Slovenci, Italijani, Francozi, in ta-

ko mi zdaj dobro služijo jeziki, katerih sem se učil. V kloštri govorimo naj bolj nemško.

Iz Švicarskega. V Schweiningen-u v katonu Graubünden, 26. grudnia 1872. — Naj mi bode pripušeno nekatere verstice dragi Danici sporočiti, da jih natisne za moje prijatelje ino znance. — Zadnjikrat je Danica v začetku suš. 1872 povedala, da sem zavoljo bolehnosti od generala našega reda poslan v Reko. Naj smem o kratkem naznaniti, kako da pa zdaj iz Schweiningena pišem. —

Zavoljo bolehnosti sem 7. sušca, bivši še pri sv. Očetu po blagoslov, Rim zapustil, in zelo bolehen sem po dvojni postaji v Terni in Jezi 3. dan v Ankono prišel Tam sem en dan ostal, in potlej sem se po Lojdovem parobrodu v Terst prepeljal. — Ker sem se zelo slabega čutil, vedil pa tudi, da na Reki zavoljo mnogoštevilne družine v samostanu pripravnega kraja ni, sem iz Tersta v. čast generala prosil, naj me iz zaveze misijonske spustijo ino v moj domači kraj pošljejo. Druga prošnja je bila uslišena — poslan sem bil namreč po v. č. določili v naš samostan v Celje, izpušen pa od propagande ne, z dostavkom, da naj v Celji ostanem dotlej, da se mi kaj zboljša, pozneje pa me mislijo v kaki bližnji misijon postaviti. Ostal sem v Celji od 24. sušca do konca kimovca; skerbil za zdravje pod ljubeznjivo postrežbo visokočisl. g. dr. Štefana Hočevarja, občno znanega homeopata in rodoljuba. In zares, kar sem malo upal, se je z Božjo pomočjo zgodilo, — toliko sem ozdravel, da sem se po določenji rimske propagande zadnje dni kim. lahko na pot podal v naš misijon na Švicarsko. — Potem ko sem se nekatere dni pri v. č. g. častnem korarju „Žuža-tu Antonu“ v Laškem tergu pomudil, svojo zlahtno pozdravil, sem se 3. vinot. na pot podal. V Radoljci sem se en dan pomudil, Brezje in Bled obiskal, se Materi Božji priporočil, in prišel skoz Terbiž in Beljak, kjer sem se zopet 1½ dan pomudil; 9. vin. odšel v Innsbruck na Tirolsko. 2 dni sem bil k večjemu za Innsbruck odločil, ali ljubeznjivi naši redovni bratje me niso naprej spustili, temuč prosili in silili, da sem še 12. vinot. svoj god med njimi praznoval. — Ker se tukaj železnica zavije proti Monakovemu, sem si izvolil rajši ravno pot proti Feldkirchu v Vorarlbergu, da mi ni bilo potreba 4krat tako dolge poti skoz Bajersko deželo nastopiti. Še le drugi dan ob 5 uri zvečer sem po pošti prišel v Feldkirch, zakaj pot je dolga, vožnja težavna, posebno čez visoki Arlberg. —

(Konec naslednjic.)

Razgled po sretni.

Iz Tirolskega se čudi nekdo v „Vaterludu“, da v novi eri od leta do leta šolskih učiteljev bolj primanjkuje. Največ praznin pa je po taci krajih, kjer je plača že zvišana in šolstvo po novih postavah vravnano, kakor na spodnjem in gornjem Avstrijskem. Na Tirolskem se šolstva ogibajo, ker se stari bojč, da njih sinovi utegnejo postati cerkveni nasprotniki, sami nesrečni in mladini v nesrečo. Ni čudo, ker dandanašnji za vest, vero in značajnost, kakor nam je eden učiteljev rekel, se premalo praša, temuč geslo je: Tistega smo, kdor nam kaj dá. — Kristus je pa učil ravno nasproti: „Išite najprej Božjega kraljestva in njegove pravice, drugo bo vam priverženo.“ Ali se more še bolj jasno skazovati resnica teh besed, ko ravno tam, kjer je največ plača, učiteljev narbolj primanjkuje; kajti oni zaupajo zgolj v plačo, in ne v Delivca vsih darov?

Rimsko. Sv. Oče so 23. grudnia v zboru 22 kardinalov izvolili 11 škofov. Pred volitvijo so v obširnem ogovoru tožili čez preganjanje in krivice, ktere kato-

liška Cerkev terpi po mnogih krajih, posebno na Laškem in na Nemškem, tudi španjske, švicarske in armensko razkolniške sovražljivosti so omenili. — Nemški časniki se zato strašno napihujejo, češ, da je papež nemškega cesarja razžalil! Lepa reč! Ko je Prus od sv. Cerkve poterjene redove tiransko iz dežele preganjal, katoličane gerdo obrekoval in psoval, se v cerkvene reči mešal ter neslišane krivice Cerкви storil, potlej je pa tarna, da je papež starega Vilhelma razžalil. Tako potuhnjeno-bedasto je zmožen le psevdoliberalizem pisati. — Veselé se pa sv. Oče poslednjič zavolj toliko častitljive stanovitnosti škofov in zavolj njih terdne edinstvi med njimi in z duhovstvom in verniki, pa vsih skupaj z rimskim stolom. Poslednjič opominjajo k molitvi za rešenje iz tolikih stisk.

Pristavimo naj, da v tem konzistoriju je bil izvoljen dr. Binder za škofa v št. Hipolitu (ki bode 9. sveč. na Dunaju v cerkvi sv. Štefana posvečen).

Francoski poslanec pri sv. Očetu se je tej časti odpovedal, ker ne more nič storiti za rimski sedež. Thiers je imel namreč enega poslanca pri Piju IX, in enega pri njegovem sovražniku in oroparju Viktor-Emanuelu ter hoče tako dvema gospodoma služiti!

(Konec). Kako se godi, da sedanji pestivci Pija IX pri vsem orožji in vojaki v jamo padajo? Levičarjem je pri klosterskem ropu vlada še premalo roparska. Sedanji ministri hočejo prizanesti še 34 hišam redovnih generalov in 13 hišam tako imenovanih redovnih oskerbnistev (prokur). To so naprave, vstanovljene veči del iz milošeni in pomočkov vesoljnega sveta, toraj si ministri ne upajo tega kar berž v svojo lačno mavho vreči, to pa ravno zato še bolj vjeda gladovne levičarje strašno, ter bodo morebiti ministerstvo spodrinili, ali pa celo punt zbudili. Za zdaj hočejo ali ministerstvo Lanzovo vreči, ali pa iz zbornice se umakniti, ter zalezovajo ministerstvo, kakor le morejo. Nekaj se mora v teh okolišinah zgoditi, meni „Unità“.

Unkrat smo omenili, koliko ima laški minister gostov po ječah in kako se mu od leta do leta množijo. Naj pristavim še to, da letos se je za jetnike in osebstvo po ječah moralo pridati dva milijona in štiri sto tisuč lir; samo pitanje jetnikov tedaj bode Italijane stalo dvajset in pol milijona na leto!! Ali je to gospodarstvo? O zlata nova doba! —

Razun teh pa časnik za policijstvo, „Circolare periodico“, šteje še čez 82 tisuč taci, ki bi jih radi še zaperli, ako bi jih dobili, kakor so begavci od vojašine in od novačenja (poslednjih čez 61 tisuč) in pa navadni hudodelci. Ko bi tedaj zasačili vse, ktere želé, bi jih „presrečna Italija“ 158785 imela po ječah!

Sam Janez Lanza je v svojem sporočilu bil primoran spoznati, da po vzetji Rima imajo „nekošno pomnoženje v skupnem številu tatvin.“ V 9 mescih jih je bilo 52266. V oktobru 1872 že 2179 več kot mesca oktobra 1871. Izmed vsakih 479 prebivavcev „novega kraljestva Italije“ je en tat.

Bode mar drugod bolje, koder se redi nejeverski Moloh?

Francoski časnik „Journal de Seine et Oise“ v Verzajlu, sedežu francoske narodne skupščine in gospoda Thiers-a, njenega predsednika, je nedavno iz Verzajla samega prinesel naslednji prigodek:

„V nekem dvoru kraljevih ulic (Rue Royale) je živel mož, ki je kljub svoje visoke starosti bil poln kreposti na duhu ter vžival čez in čez splošnje spoštovanje in obče zaupanje. Posli so pri njem imeli hranjen svoj zaslužen denar, in bogatini so mu zaupali premoženje, ktereга ravno niso potrebovali v trenutku, kajti izplačeval je natančno obresti, ktere so šle tem in onim. Pride pa nenadoma potomec neke stare rodovine, se po-

lasti kar naravnost tistega dvora, starčeku pa odkaže majhen kot v prihodnje stanovanje. Le stara dekla je ostala zvesta osivelemu možu, ktera je posle oskerbovala za njega.“

„Priseljenec postane, kakor rečeno, gospodar vsega imetja, še več, poloti se clo starčeku izročeneга denarja. Oni, ki so bili na ta način poškodovani v svoji pravici, tožbo izročé sodniji; a ta, zadržana s celo kopo pravnopuntarje rudečkarskega kerdela, dene strani pritožno pismo. Poterpežljivo čakajo poškodovanci razsodbe, toda zastoj. Čeravno so nastopili po obsojenih internacionalnih rovarjih mirnejši časi, pretekajo vendar tedni, mesci in do današnjega dne se še nihče ni zmenil za oddano tožbo. Še nekoliko tednov — in ukradeno blago bode popolnoma zapravljeno.“

„Prederzni junak naše prigodbe, ko se je v stanovanje obropanega zložno vstanovil, napravi krasno veselico z veliko pojedino, ter povabi k nji svoje verzajlske prijatelje in znance. Povabljeni gospodje in gospé — sramujemo se skoro na dan z resnico — povabljeni gospodje in gospé sedijo v hiši opleajenega starčka razveseljevaje se do naslednjega jutra z jedilom, pitjem, plesom in krikom v roparjevi družbi — razveseljevaje se na same stroške osivelega moža. In čudno, ali ni to prečudno (ako bi ne bili vidili tega z lastnimi očmi, pač bi ne mogli verjeti), da sedita med to družino celo slaven ud ministerstva francoske republike in imeniten mož francoskega sodništva, radujoča se pri tej sramotni gostiji, pijoča na roparjevo zdravje!“ — „Če se na postavni poti pravica doseči ne more, je vendar tolažilo v tem, da je takošno počenjanje vsaj ljudstvu čez in čez znano.“ —

Toliko „Journal de Seine et Oise.“

Ta členek je francosko gosposko neznansko razburil. Centralni komisar je prišel k vredništvu omenjenega lista in oistro zahteval, da se imajo imenovati dotična imena. Generalni prokurator sam je bil v grozni zadregi. Skličejo se udje verzajlskega sodništva, da bi se izvedila moža, ktera sta zabredla tako daleč: deležna biti ostudnega gostovanja.

V pomirjenje te pravične razdraženosti prinese list v eni naslednjih številok pojasnilo v tem pomenu da:

Stari oropani mož so sveti Oče Papež Pij IX; gerdi vsiljenec ni drugi kakor Viktor Emmanuel; vdeleženci te gostarije so pa evropske vlade, ktere so kljub taki neslišani krivici v najboljih razmerah s pijemonteškim vladarjem. (Kärnth.-Blatt.) J. L.

Korinško zemeljsko ožino v Greciji menda hočejo presekati, kakor so presekali Sueško. To so skušali že večkrat tudi v davnih časih, pa so vselej opustili. Egip-tovski prekop je dolg 129 kilometrov, prekop Kalamaški v Lutraki pa bi imel le 15 kilometrov. (Milja ima nekaj čez 7 kilometrov in pol, namr. 7, 58.) Zarad hribov in družih topografiških okolišin pa bi bilo delo s večimi pritežnostmi sklenjeno. Dvomimo, če bojo k temu dobili potrebnih novcev. Sueški presek do sedaj nima taci nasledkov, da bi bogatini bili odveč mikani za drugo tako poskušnjo. (U. c.)

Iz Ljubljane. Bog nas varikuge, lakote, dragine! Tako molimo pri popoldanski Božji službi. Kolera dosti huda je na Ogerskem in na Českem, hude kozé v Terstu, v Zagrebu, v nemškem Gradcu. Zato je deželni odbor Kranjski dal poduk do županij, kako naj se ljudje obnašajo, da se bolezní ložej obvarujejo. Pa tudi za ljubo živinico žuga huda stiska, turška goveja kuga, ki se je že prikazala na Hervaškem v Verbovskem okraju, in v Dragi na Reškem. Toraj vrad-nije opominjajo, da naj se ne živina in nobena reč ne pusti čez hervaško mejo v deželo, ker z vsako rečjo

se zatrosi ta strašna nadloga, ki je prišla iz Bosne na Hervaško. (Bolj na drobno v „Nov.“) Gospodje, ki akoraj nekako liberalno-ostentativno o naj večih postih doma in v svojih zbirališih meso jeste, Bog obvari nesreče, da bi ga še o pripušenihi dnevihi kje ne imeli! Še huje bi bilo, ko bi vas same zadela ena ali druga omenjenih stisk. Dve reči ste neutajljivi: 1. da se Bog ne dá zaničevati, in 2. da človeški napuh Boga ne bo premagal...

Iz Ljubljane. Od več strani se nam poterjuje, da je, žali Bog! res, kar je nedavno Danica povedala o nekem profesorju Husovcu na ljubljanski gimnaziji. Ker smo si v svēsti, da one stvari toraj niso prezerli vsaj naši duhovski šolski nadzorniki, naj iz posebnega dopisa, ki smo ga o tem dobili iz latinskih šol, posnamemo za zdaj le nekatere reči. Tisti profesor je gosp. Heinrich, in kmali po onem naznanilu pride ves razkačen v sedmo šolo, se hudo jezi in „gorje“ žuga dijaku, kateri je razodel to reč, in nekteri so mu vmes koj zaklicali „gut, bravo!“ Nato se zbirajo Heinrichovci, in pošljejo v „Laib. Ztg.“ svojemu g. profesorju neko zaupnico, v kateri pa nobenega stavka „Danici“ overgli niso. Kar je pomenljivo, je pa to, da jih izmed 37 součencev 14 tiste zaupnice podpisalo ni. Lani so izmed enakega števila le 4 bili tako pogumni, da se niso dali omajati. To kaže, da se katoliška zavest tudi med slovensko mladino oživlja in bolj določuje. Sicer so uni zaupničarji te, ki niso hotli dati se preveriti, zaničevaje imenovali „des Denkens unfähige Subjekte“; ali ravno nasprotno je res, in dopis hvalo daje tistim součencem, katerim je pravica in resnica bolj mar, kot hvala ali graja profesorja Heinricha!

Iz Tersta. Na dan sv. Lucije smo tukaj ustanovili pri farni cerkvi Marije-pomagaj (St. Antonio vecchio) novo bratovščino pod varstvom sv. Lucije in sv. Antona. Ob deseti uri dopoldne je bila peta sv. maša, popoldne ob 4 vvodna pridiga, potem litanije in blagoslov; pri tej priložnosti so tudi milostlj. škof cerkev obiskali in se službe Božje vdeležili. Čudno je, da pri vsem nasprotovanji brezbožnikov je v dveh letih ta že četrta pobožna bratovščina, ki se je tukaj ustanovila. S tem Teržačanje kažejo, da nikakor niso enih misel s svojim magistratom (mestnim poglavarstvom), kateri bi cerkvam rad vso pomoč odtegnil in še to odrekel, kar je dolžan. — Tukaj v Rojanu na nekem vertu pod germičem je te dni kmet dobil 2 keliha, en ciborij, eno kadilnico, 2 navičele in eno zličico — vse cerkvena roba. Naj berže je tat to tukaj podvergel, da bi o svojem času po taisto prišel in prodal. Stvar se je policiji naznanila in zvedilo se je, da je vse ukradeno na Štajerskem pri Materi Božji v Bukovju (Maria Buch im Judenburger-Kreise). Tako daleč je tat plen prinesel, pa ga vendar nazadnje popustiti mogel!

S pod Pohorja, 29. grud. Draga Danica, naj ti še jaz priložim nekaj verstic, ker te vedno rad prebiram. — Zastran obrednih bukvic za sveti teden — „Hebdomada Sankta“ — dajem na znanje, da njih po naših krajih želno pričakujemo: jaz močno želim in priporočam, da bi bile vverstene od Svetega večera molitve in psalmi v slovenskem jeziku ter bi ljudstvo imelo kaj moliti v pravem pomenu tačas. Pa tudi poskerbite, da ne bojo predrage in si jih bo presto ljudstvo kupovati moglo.

Družba sv. Mohora želi zopet veliko novih udov dobiti. Zares prav želeti je, naj bi se vsaka hiša po Slovenskem naročila te knjige. Častiti gg. duhovni so si v tem največi zasluge pridobili; tako goreče skerbe za pravi napredek in emiko slovenskega prostega ljudstva. Le opominjajte ljudi pri vsaki priložnosti, da ne

bode kdo rekel: nisem vedil za to društvo. Vi pošteni narodnjaki, ki med ljudstvo zahajate, ne strašite se liberalnih nemčurjev, kateri zaničujejo vsako duhovno dobro delo, zlasti knjige, cerkvene časnike itd. Ne bom pravil, kako gerdo je psoval to družbo domač človek, ki živi od našega kruha, ko sem ga nagovarjal, da naj razširja te knjige, rečem naj samo: varite se lažnjivih prerokov, ki sami napuha polni in zapeljalni, so nevarni mladim in odraslim!

Tebi Danica vošim za novo leto veliko bralcev, vsim Slovencem bolj mernih in veselih časov, da bi nam vsak teden jasno zasvetila, z duhovnim berilom nas poterjevala v resnicah sv. vere, cerkvene dogodbe nam oznanovala, nas kratkočasila s pametno besedo, kakor si vestno vse to spolnovala.

Sveti Cerkvi mili Bog mir dodeli, daj zmago resnici v tem letu.

Delajmo Slovenci vsi za enega, eden za vse. Vse za vero, dom, cesarja! Rodoljub.

Politika je suhoparna, celo šumeče neposrednje volitve hočejo svojim gorečnikom skomino delati. Povsod je vse nekako pobito; še naj več priserčnosti je v Vatikanu. V god sv. Janeza je sv. Očetu vošilo srečo 11 kardinalov, veliko preletov, imenitnih rimskih in tujih osebtev. General Kancler je bral v imenu vojaških častnikov blagoselčno adreso in sv. Oče so odgovorili z navdušenim ogovorom.

Duhorske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Č. g. Ant. Černe-tu, lok. na Gojzdu, je podeljena fara Hotederšica, in lokalija na Gojzdu je razpisana 28. dec. p. l.

V teržaški škofiji. Preč. g. Janez Vinodolac, dekan v Keršanu, je umrl 8. grudna. R. J. P. Č. g. Nežič Anton, župnik v Cepiču, bo oskerboval dekanijo Keršan. Milostni škof so 18., 21. in 22. grud. ss. rede delili. Subdijakon je postal g. Fr. Mujesan; dijakon g. Anton Favendo; mašniki gg.: Janez Gabrielić, Robert Jelušić, Frančišk Pančur, in Anton Puž.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta. S. T. 5 gl. — Piju sv. Očetu za novo leto 1 gl. 50 kr., proseč sv. blagoslova za ljubo zdravje, ako je volja Božja — J. Kajžar. — G. A-c 1 ameriški cekin 2½ dolarja. — Ž Gorjan po p. g. fajm. 30 gl. 10 kr., 1 star tol. za 1 gl. 6 kr.; k temu 1 cekin za 5 frankov s pristavkom: „Sv. Očetu za novoletno vezilo od dveh zakonskih s prošnjo: Sprosite nama in otrokom srečno zadajo uro.“ — V dober namen 5 gl.

Za afrikanški misijon. J. Kajžar 1 gl. A. Tratnar 1 gl. Iz Planine 4 gl. — R. Pirc 1 gl. — Iz Cerkljan 22 gl. 13. Iz Verhnike 6 gl., in iz Horjula 6 gl.

Za kristjane na Jutrovem. Po prečast. dekanatu Kamniškem 17 gl. — Iz Zlatega polja 1 gl. 80. —

Za kristjane v Bosni. S. T. 5 gl.

Za sv. Detinstvo. G. C. 20 kr.

Za Leopoldovo družbo. Iz Cerkljan 2 gl.

Za pogorelce v Starem tergu pri Ložu. Iz Verhnike 11 gl. in iz Horjula 2 gl. 40.

Za pogorelce v Zalogu pri Novem mestu. Iz Verhnike 10 gl.

V spomin svoje 25 letnice je č. gosp. J. Razpotnik poslal za podporno duhovsko društvo 10 gl.